

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Uitgegeven door Sandra Michiels
Informatie DBB-WES-PSZ-BELEID-001-PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN
Datum 5 augustus 2021
Versie 1.1

Documenthistorie

Versie	Status	Datum	Auteur	Opmerkingen
0.1	Concept	21-02-2021	Sandra Michiels	Eerste volledige versie
1.1	Definitief	05-08-2021	Sandra Michiels	

VOORWOORD

Om kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar een plezierige tijd te bieden en zo goed mogelijk voor te bereiden op groep 1 van de basisschool, kunnen ouders kiezen voor de Peuterspeelzaal. Binnen een veilige en vertrouwde omgeving krijgen de kinderen gerichte aandacht en de gelegenheid om hun mogelijkheden te ontdekken en te ontwikkelen. Aan de hand van een vast dagritme worden verschillende activiteiten aangeboden en spelen ze samen met andere kinderen onder de professionele leiding van de pedagogisch medewerkers.

Om verantwoorde opvang te kunnen bieden wordt er gewerkt vanuit een pedagogische visie. In dit pedagogisch beleidsplan zal worden uitgelegd waarnaar wij streven, zodat de ouders hun kind(eren) met een gerust hart achter kunnen laten. Dit pedagogisch beleid mag u zien als een leidraad die, in de loop der tijd en door veranderende inzichten, kan worden aangevuld en/of bijgesteld.

Pedagogisch Beleidsplan

INLEIDING

De Bezige Bijtjes Oploo is een zelfstandige peuterspeelzaal aan de Grotestraat 3 te Oploo, waarbij we werken met een bewust beleid en duidelijke doelstellingen.

De peuterspeelzaal bestaat uit één groep voor kinderen in de leeftijd van twee tot vier jaar.

Het pedagogisch beleidsplan is bedoeld voor ouders en de pedagogisch medewerkers. Wij streven ernaar om onze opvang zo veel mogelijk aan te laten sluiten op de thuissituatie en tegemoet te komen aan de behoeften van ouders. Wij hechten daarom veel belang aan de inbreng en wensen van ouders.

1. Algemene visie op kinderopvang

Gedurende een deel van de dag wordt de opvoeding en verzorging van de kinderen overgenomen van de ouders door de pedagogisch medewerkers van de peuterspeelzaal. De algemene visie op de zorg die kinderen nodig hebben en de normen en waarden die gehanteerd worden zijn bepalend voor de manier van werken.

Visie op de peuteropvang

Binnen de peutergroep wordt ernaar gestreefd een sfeer te creëren van veiligheid, geborgenheid en vertrouwen, zodat er een goede basis gelegd kan worden voor de ontwikkeling van de peuter. We behandelen elkaar en de omgeving met respect. De peuter mag zichzelf zijn, mits anderen daar geen (grote) hinder van ondervinden. De peuter mag zich individueel en in een eigen tempo ontwikkelen. Hierdoor zal de peuter vertrouwen krijgen in zijn eigen mogelijkheden, waardoor hij zelfstandiger zal worden en leert om te gaan met (verschillen van) anderen. De pedagogisch medewerker volgt de kinderen in hun sociale, emotionele, cognitieve en fysieke ontwikkeling en ondersteunen hen hierbij. Spelen is een heel belangrijk instrument voor kinderen om de wereld te verkennen. Zo kunnen ze oefenen met hun cognitieve, sociale, morele en communicatieve vaardigheden. Er wordt derhalve alle ruimte aan spelen gegeven. De pedagogisch medewerker biedt de voorwaarden voor veilig en creatief spel.

Normen en waarden

In onze samenleving spelen normen en waarden een grote rol in de omgang met anderen. Binnen de peutergroep worden de kinderen hierop voorbereid door bijvoorbeeld aandacht te besteden aan samen spelen, samen delen en het samen oplossen van conflicten. In dit pedagogisch beleidsplan zullen onze normen en waarden verder tot uiting komen. Het uitgangspunt van de peuterspeelzaal is steeds de individuele peuter en zijn specifieke behoeftes. We zijn ons bewust van de diversiteit in de samenleving, waardoor er grote verschillen kunnen ontstaan in de opvattingen over wat een peuter nodig heeft. De pedagogisch medewerkers proberen steeds kritisch te kijken naar hun eigen handelen. Vooroordelen van kinderen en pedagogisch medewerkers worden bespreekbaar gemaakt. Wanneer u als ouder vragen heeft over onze handelwijze, dan zijn wij bereid om met u de dialoog aan te gaan. Hierdoor hopen wij om met u samen de eventuele verschillen te overbruggen.

2. Doelstellingen

Algemene doelstellingen

De algemene doelstelling van de peuterspeelzaal is het bieden van verantwoorde kinderopvang aan kinderen in de leeftijd van twee tot vier jaar. Dit is opvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving. De opvang gebeurt onder toezicht van een deskundig team in een speciaal voor kinderen ingerichte omgeving. Wij willen een veilige omgeving creëren. We streven er naar om tegemoet te komen aan de behoeften van ouders. Daarbij is de inbreng van ouders zeer belangrijk voor ons.

Pedagogische doelstellingen

Om verantwoorde opvang te kunnen bieden is de taak van de pedagogisch medewerkers om de ontwikkeling op cognitief, lichamelijk, sociaal, emotioneel en creatief gebied van de kinderen zo optimaal mogelijk te ondersteunen. Binnen de peuterspeelzaal krijgen kinderen de ruimte om zich op eigen wijze en in eigen tempo te ontwikkelen. Wij vinden het daarom belangrijk dat de kinderen voelen dat ze serieus worden genomen en dat ze mogen zijn wie ze zijn. Door om te gaan met andere kinderen en volwassenen wordt de zelfstandigheid gestimuleerd en wordt verantwoordelijkheidsgevoel jegens zichzelf en anderen aangeleerd. Daarnaast hechten wij veel belang aan een veilige omgeving. Deze veiligheid wordt geboden door te werken met vaste pedagogische medewerkers en door duidelijk en consequent te reageren op de kinderen. We hebben eenvoudige regels en duidelijke grenzen. Als kinderen die overtreden, spreken we ze daar op aan. Structuur en regelmaat staan bij ons hoog in het vaandel. We benaderen de peuters positief en geven liever aan welk gedrag we van het kind verwachten in plaats van het gedrag te benoemen dat we liever niet willen zien.

3. Ontwikkeling en stimulering

In de peutertijd vinden grote veranderingen plaats. Deze eerste levensjaren worden vaak gezien als een cruciale periode voor de ontwikkeling van het kind. Peuters worden steeds zelfstandiger en breiden hun woordenschat uit. Hieronder zal uiteengezet worden hoe de peuterspeelzaal de verschillende ontwikkelingsdomeinen stimuleert. Deze domeinen staan echter niet geheel op zichzelf, maar hangen nauw met elkaar samen. De cognitieve ontwikkeling vormt bijvoorbeeld de basis voor de ontwikkeling van taal, maar de taalontwikkeling draagt ook bij aan de ontwikkeling van cognitieve vaardigheden.

Cognitieve ontwikkeling

Peuters zijn nog niet in staat tot logisch denken. Ze missen nog het vermogen om zich te realiseren dat anderen andere gedachten, standpunten en gevoelens kunnen hebben. Om de cognitieve ontwikkeling te stimuleren worden o.a. opdrachtjes gegeven waarbij materialen worden geordend en geteld en er een beroep moet worden gedaan op concentratie (het luisteren naar een verhaal) en doorzettingsvermogen (een moeilijke puzzel maken die inspanning vergt). Alle zintuigen (zien, horen, voelen, proeven, ruiken) worden aangesproken om peuters te leren om hun omgeving te verkennen. Door te zoeken naar de verbanden tussen gebeurtenissen, leren kinderen om oorzaak-gevolgrelaties te leggen die nodig zijn om logisch te kunnen denken. Dit vergroot bovendien hun sociaal inzicht en inlevingsvermogen.

Motorische ontwikkeling

Een peuter ontdekt veel van de wereld. Het activiteitsniveau is behoorlijk hoog in deze leeftijdsfase. Er zijn activiteiten die hij / zij al zelf kan uitvoeren, maar hij / zij heeft ook nog veel hulp nodig, bv. tijdens het aan- en uitkleden. Het ene kind zal er sneller aan toe zijn om dingen zelfstandig te ondernemen dan de ander. Onze pedagogisch medewerkers geven de peuters de gelegenheid om zich ieder op hun eigen manier en in hun eigen tempo te ontwikkelen en bieden ondersteuning waar nodig.

In de peutertijd ontwikkelt de grove motoriek zich in een rap tempo, maar ook de fijne motoriek verfijnt. De motorische ontwikkeling wordt gestimuleerd door middel van verschillende (spel-) activiteiten. De peuterspeelzaal heeft verschillende mogelijkheden om de kinderen ontdekkend en experimenterend bezig te laten zijn. Door te dansen, te klimmen, te springen, te glijden, te balanceren, te wandelen en te rollen leren de kinderen bewust te worden van hun eigen mogelijkheden en worden deze vergroot. De fijn motorische vaardigheden worden gestimuleerd bij het eten, aan- en uitkleden en spelen met fijner materiaal als blokken, verf, puzzels of knippen. Om de oog-handcoördinatie te vergroten worden er creatieve activiteiten aangeboden, zoals tekenen, krijten of kralen rijgen. De groepsruimte is zo ingedeeld dat er een diversiteit aan activiteiten aangeboden kunnen worden.

Ontwikkeling van de creativiteit

Door kinderen materialen aan te bieden zoals kleurpotloden, krijt, verf, papier en lijm, worden zij gestimuleerd om uiting te geven aan hun fantasie en creativiteit. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen o.a. door hen te laten zien hoe het materiaal gebruikt kan worden. Door de handelingen van het kind hardop te verwoorden, wordt het kind zich bewuster van zijn eigen handelen. Onze pedagogisch medewerkers leggen niet zozeer de nadruk op het resultaat, als wel op het bezig zijn en hiervan genieten. Wanneer een kind binnen enkele ogenblikken aangeeft dat zijn werk 'klaar' is, zullen de pedagogisch medewerkers het kind stimuleren om minder vluchtig te werk te gaan, maar zullen zij het kind niet dwingen om iets te maken. De pedagogisch medewerkers zullen niet zelf het werk verfraaien; het gaat immers om de expressiemogelijkheden van het kind.

Daarnaast worden er activiteiten aangeboden met muziek, dans en beweging. Deze activiteiten worden uiteraard afgestemd op de leeftijd en mogelijkheden van het kind.

De peuterspeelzaal hecht veel waarde aan vrij spel, omdat kinderen hierin hun fantasie kunnen uiten. Door niet altijd uitgesproken en gevormd speelgoed aan te bieden wordt de fantasie en creativiteit van het kind geprikkeld.

Bovenstaande activiteiten stimuleren niet enkel de creatieve ontwikkeling van het kind, maar dragen ook bij aan de ontwikkeling van andere aspecten, zoals de fijne (een kleurpotlood vasthouden) en grove (huppelen) motoriek, aandacht en concentratie (je aandacht op een taak richten en vasthouden), het op de beurt wachten (als een ander kind het groene kleurpotlood heeft of de pedagogisch medewerker een ander kind aan het helpen is) en het samen zijn en rekening houden met anderen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Peuters gaan een gevoel van autonomie en zelfstandigheid ervaren. Ze willen enerzijds graag alles zelf doen en proberen hierbij veelal het gedrag van volwassenen te imiteren, maar zijn anderzijds ook nog vaak afhankelijk van de steun en bemoeienis van volwassenen. Wanneer peuters onvoldoende ruimte krijgen om dingen zelf te doen, kunnen er gevoelens ontstaan van schaamte en onzekerheid. Dit kan leiden tot frustratie.

Bij de peuterspeelzaal kunnen de peuters zich ontwikkelen in een veilige en huiselijk omgeving, maar met behulp van een herkenbare structuur. Kinderen leren veel door samen te zijn met andere kinderen en volwassenen. Door de kinderen te laten helpen bij o.a. het opruimen kunnen ze een bijdrage leveren aan het geheel, hetgeen ze het gevoel geeft dat ze ertoe doen, belangrijk zijn. Ze kunnen kijken naar de ander en die eventueel ook nadoen. Hierdoor kan de peuter leren wat zijn gedrag voor invloed heeft op de ander, als hij bijvoorbeeld helpt, deelt of rekening houdt met de ander. Hij zal zich steeds bewuster worden van de verschillen tussen zichzelf en de anderen. De pedagogische medewerksters zorgen voor voldoende gezamenlijke activiteiten, zoals spel of gezamenlijk fruit eten. De peuter zal hierdoor de kans krijgen om zichzelf, zijn vriendjes, vriendinnetjes en de pedagogisch medewerkers te ontdekken. Ze oefenen met het maken van eigen keuzes door bv. het fruit te kiezen. In de peutergroep bevinden zich kinderen van ongeveer dezelfde leeftijd. Hierdoor leren peuters samen spelen, dagen ze elkaar uit en stimuleren ze elkaar. Kinderen oefenen zo met het geven en nemen van beurten, initiatief te nemen, te volgen en te accepteren. Als het nodig is kunnen ze steun zoeken, hulp vragen en zich laten troosten door de pedagogisch medewerkers, die een veilig baken voor de kinderen zijn. Door te werken met vaste pedagogisch medewerksters wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke continuïteit.

Rond de peuterleeftijd begint de eigen identiteit te vormen. Het kind leert via de eigen naam, het woord 'nee' en confrontaties met andere kinderen en volwassenen dat er verschil bestaat tussen mij en anderen. De kinderen worden steeds bewuster van zichzelf en de verschillen van de anderen en kunnen zich steeds meer in de anderen verplaatsen, waardoor gevoelens een belangrijke rol spelen in het leven van de peuter. De pedagogisch medewerksters benoemen de gevoelens van de peuter en geven uitleg, zodat de peuter verschillende gevoelens leert kennen en leert om hiermee om te gaan. Door steeds positieve verwachtingen uit te spreken leert de peuter op zichzelf te vertrouwen en krijgt het de gelegenheid om zelf problemen op te lossen. De pedagogische medewerksters bevorderen het zelfvertrouwen van het kind door ze positief te benaderen, persoonlijke aandacht te geven, mogelijkheden aanbieden zodat de kinderen eigen keuzes kunnen maken en de kinderen te stimuleren om zich te uiten. De peuters mogen zichzelf zijn, mits anderen daar geen hinder van ondervinden. Wanneer een ander er hinder van ondervindt, zal de pedagogisch medewerker het ongewenste gedrag (slaan, bijten, knijpen, afpakken, etc) benoemen en uitleggen waarom dat gedrag ongewenst is. Daarna zal er samen met de peuter ingegaan worden op welk gedrag wel gewenst is en hoe het zijn emoties op een aanvaardbare manier kan uiten en op een andere manier voor zichzelf kan opkomen. Ook wordt geleerd om het weer goed maken met de ander door sorry te zeggen en een kus of knuffel te geven. Kinderen leren zo om de ander aan te voelen, rekening te houden met elkaar en verantwoordelijkheid en schuldbesef te tonen. Onze pedagogisch medewerksters benoemen en bespreken de emoties (o.a. boosheid, blijheid, verdriet, angst) en de bedoelingen van anderen die tijdens het spelen met andere kinderen en verzorgmomenten naar voren komen. Hierdoor wordt niet alleen de sociaal- emotionele ontwikkeling gestimuleerd, maar ook de taalontwikkeling.

Taalontwikkeling

De zinnen van peuters worden steeds complexer en de woordenschat breidt zich uit. De taalontwikkeling wordt door onze pedagogisch medewerkers gestimuleerd door middel van voorlezen, vertellen, het zingen van liedjes, spelmaterialia met geluid aan te bieden en positief te reageren op taaluitingen van het kind. De pedagogische medewerker kan hierop ingaan door het verhaal te verwoorden in correcte zinnen. Wanneer een kind bijvoorbeeld zegt: 'Hij loopte weg', zal de pedagogisch medewerker hierop zeggen: 'Oh, hij liep dus weg?'. Binnen de peuterspeelzaal is de voertaal Nederlands.

Ontwikkeling van de zelfredzaamheid

Kinderen moeten in het begin nog overal bij geholpen worden, maar als ze uiteindelijk naar groep 1 gaan is het de bedoeling dat ze zo veel mogelijk zelfstandig kunnen. Binnen de peuterspeelzaal helpen we de kinderen hierbij door hen binnen een veilige en vertrouwde omgeving letterlijk en figuurlijk de ruimte te bieden om zelfstandig dingen te ondernemen. Afhankelijk van de leeftijd, ontwikkelingsfase en temperament van het kind wordt geoefend met bijvoorbeeld het zelfstandig eten en drinken, het (helpen bij het) aan- en uitkleden, de zindelijkheid en handen wassen.

4. Groeps- en dagindeling

Groepsindeling

Peuteropvang is speciaal voor kinderen in de leeftijd van twee tot vier jaar. Er is ruimte voor maximaal 16 kinderen onder begeleiding van twee pedagogisch medewerkers.

Dagindeling

De dagen op de peuterspeelzaal kennen een vaste dagindeling om structuur te bieden aan de kinderen. Zo weten kinderen precies wat er gaat gebeuren. Dit geeft rust en een gevoel van veiligheid. Het volgende schema wordt als richtlijn gehanteerd.

08.30 - 08.45 uur	Binnenkomst peuters. De ouders kunnen met de kinderen een boekje lezen of even spelen of een puzzel maken.
09.00 - 09.15 uur	Als de ouders uitgezwaaid zijn, spelen we nog even door.
09.15 - 10.15 uur	In de kring: Even kijken of we er allemaal zijn. groepsactiviteit of bijvoorbeeld een verjaardag vieren.
10.15 - 10.45 uur	Daarna eten we fruit en drinken we water of thee en gaan de kinderen naar het toilet of worden verschoond.
10.45 - 11.30 uur	Buiten spelen. We eten nog een tussendoortje.
11.45 - 12.30 uur	In de kring: spelletje doen, verhaaltje voorlezen en zingen totdat de papa's en mama's komen

Afnemen extra dagdeel

Soms wensen ouders incidenteel of structureel extra opvang voor hun kind. Dit is mogelijk wanneer de maximale groeps grootte, evenals de beroepskracht-kind ratio gehandhaafd blijft.

Leidster-kind ratio

Bij de samenstelling van de groep en de leidster-kind-ratio houdt De Bezige Bijtjes zich aan de rekentool die opgesteld is door het Ministerie van SZW. De rekentool wordt gebruikt bij het roosters maken voor het bepalen van het aantal pedagogisch medewerkers op de verschillende groepen. Bij de PSZ wordt er niet afgeweken van de BKR.

Activiteiten

De peuterspeelzaal biedt een gevarieerd aanbod van activiteiten in een kindvriendelijke omgeving. Het speelgoed voldoet aan de gestelde veiligheidseisen. De activiteiten die worden aangeboden stimuleren de verschillende ontwikkelingsdomeinen die reeds uiteengezet zijn.

Activiteitenplanning

Elke ochtend worden er activiteiten georganiseerd, zoals spelletjes, zingen, knutselen of verstoppertje. De activiteiten worden afgestemd op de leeftijd en het niveau van het kind. We werken rondom een activiteiten programma. Ieder 6 weken is er een ander thema. De activiteiten zijn gericht op herkenbare peuter thema's zoals verkeer, mensen, herfst, winter of dieren. Daarnaast wordt er rekening gehouden met speciale gebeurtenissen rondom een gezin, zoals de verjaardag van het kind of bij een geboorte van een zusje of broertje.

Spelen

Naast deze activiteiten blijft er voldoende ruimte over voor vrij spel, zowel binnen als buiten. Tijdens vrij spel leren kinderen met emoties om te gaan, ervaringen op te doen, zichzelf te ontdekken en dingen te begrijpen. Kinderen bepalen voor een groot deel zelf waar ze mee bezig willen zijn en wat, hoe en waarmee ze spelen. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen in hun spel door duidelijkheid te bieden (het moet helder zijn wat wel en wat niet is toegestaan, zodat het kind volledig op kan gaan in zijn spel), zo divers mogelijk spelmateriaal aan te bieden, kinderen hun eigen keuzes te laten maken (dus niet precies voorschrijven wat het kind moet doen, maar ook niet het kind aan zijn lot overlaten), het spel voorop te stellen en niet de resultaten ervan (dus de activiteit als zodanig belonen en niet het resultaat) en indien nodig gedrag te begrenzen (bijvoorbeeld wanneer spelgedrag te druk wordt of er ruzie ontstaat).

Buiten spelen

Als de weersomstandigheden het toelaten, kunnen de peuters spelen op de afgebakende speelplaats. Buiten is er volop ruimte voor vrij spel of voor georganiseerde activiteiten. De kinderen worden bij mooi weer ingesmeerd met zonnebrandcrème. Wanneer ouders toestemming geven voor uitstapjes worden deze ondernomen. Hierbij kan gedacht worden aan een wandeling, picknicken of spelen in een speeltuin. De pedagogisch medewerkers zullen toezicht houden op de kinderen en zullen zelf actief meedoen.

De kinderen van de PSZ verlaten hun basisgroep op de volgende momenten:

- De kinderen verlaten hun basisgroep als zij naar buiten gaan. Dit kan zijn wanneer zij gaan spelen op de buitenspeelplaats, in de speeltuin of met een uitstapje meegaan buiten de poorten van de PSZ. Voor uitstapjes buiten de poorten van De Bezige Bijtjes hebben we een apart protocol "uitstapjes met kinderen".

5. Volgen van de ontwikkeling

Peutervolgsysteem

Het ontwikkelen van de taalvaardigheid is een belangrijke doelstelling in het stimuleren van de ontwikkeling van jonge kinderen. Hoe beter de taal ontwikkeld is, hoe beter het kind zich kan uitdrukken en anderen kan begrijpen. Het is de basis voor communicatie en leren. Ook de vorderingen op het gebied van voorbereidend rekenen zijn van belang voor een goede overstap naar de basisschool. Wij volgen de ontwikkeling van de kinderen daarom aan de hand van een observatiemethode. Jaarlijks wordt er een observatielijst ingevuld door de pedagogisch medewerkers. Hierbij worden bevindingen weergegeven op het gebied van lichamelijke groei, sociaal- emotionele ontwikkeling, redzaamheid, speel- en leergedrag en algemeen welbevinden. Naast de dagelijkse observaties is dit een extra hulpmiddel om de ontwikkeling van alle kinderen te volgen en eventuele problemen en bijzonderheden tijdig te signaleren.

Wanneer een kind (ver) onder het gemiddelde presteert, stagneert of terugvalt in zijn ontwikkeling wordt extra naar dit kind gekeken om nog beter in beeld te krijgen wat de oorzaak van de achterblijvende prestaties kan zijn. Ook worden ouders op de hoogte gebracht en wordt gekeken of zij hun kind herkennen in het geschetste beeld. Indien nodig worden ouders doorverwezen naar passende instanties die hierbij verdere ondersteuning kunnen bieden. Hierbij kan gedacht worden aan doorverwijzen naar het consultatiebureau, de huisarts, of naar een logopedist of fysiotherapeut.

Advies en overleg

Naast gesprekken met ouders die plaatsvinden als de pedagogisch medewerker zich zorgen maakt zijn er voor alle ouders 1 keer per jaar 10 minuten gesprekken. Tijdens deze gesprekken worden ouders geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind. Ook geven onze pedagogisch medewerksters indien nodig adviezen over de wijze waarop ouders hun kind op verschillende gebieden kunnen stimuleren. Zowel op initiatief van ouders als de pedagogisch medewerksters kan er een gesprek plaatsvinden over de ontwikkeling van het kind. Ouders kunnen vervolgens zelf beslissen of zij deze informatie al dan niet overdragen aan de nieuwe leerkracht(en) op de basisschool.

Mentoren

Ieder kind heeft een eigen mentor. De mentor is werkzaam op de groep van het betreffende kind. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor ouders, wanneer een ouder ergens mee zit of zich zorgen maakt over zijn/haar kind. De mentor is een van de vaste gezichten van het kind, maar naast de mentor heeft het kind natuurlijk ook andere pedagogisch medewerkers om zich heen. Dat betekent dan ook dat ouders ook contact hebben met de andere pedagogisch medewerkers van de groep. De mentor hoeft niet altijd aanwezig te zijn. Ouders krijgen in het intake gesprek te horen wie de mentor van hun kind is. Tevens is voor ouders in Bitcare te zien aan welke mentor hun kind gekoppeld is.

6. Ons pedagogisch handelen

Rituelen en regels

De peuterspeelzaal hecht veel waarde aan vaste rituelen en regels om kinderen een gevoel van veiligheid te geven. Pas als kinderen zich veilig en vertrouwd voelen, zullen zij durven spelen en ontdekken en kunnen zij zich ontwikkelen. Uiteraard krijgen de kinderen de gelegenheid om geleidelijk kennis te maken met de gang van zaken van de groep, maar om hen zo snel mogelijk te laten wennen en vertrouwd te raken, wordt er al direct vanaf de start expliciet aandacht besteed aan de rituelen en regels. De kinderen leren zo dat de dagen op de peutergroep een vaste dagindeling kennen. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan het welkom en afscheid, plassen en handen wassen (o.a. de plaats van de toiletten) en de vaste plekken voor materialen.

De rituelen en regels blijven regelmatig terugkomen, ook als kinderen er eenmaal bekend mee zijn. De reden hiervoor is dat niet alle kinderen tegelijk instromen. Bovendien wordt zo voorkomen dat regels na verloop van tijd verwateren.

De pedagogisch medewerksters hebben regelmatig overleg met elkaar om ervoor te zorgen dat de afspraken over de rituelen en regels consequent gehanteerd worden.

Belonen en straffen

De pedagogisch medewerkers proberen kinderen zoveel mogelijk positief te benaderen. Dit geeft kinderen een prettig gevoel en zelfvertrouwen. Door positief gedrag te benadrukken, bijvoorbeeld middels een complimentje, wordt het kind aangemoedigd om zich zo te blijven gedragen. Hoewel

kinderen bij ons de ruimte krijgen om met vallen en opstaan ervaringen op te doen en te leren, kan het nodig zijn dat gedrag wordt begrensd of bijgestuurd, bijvoorbeeld als het kind een ander pijn wil doen. In eerste instantie zullen de pedagogisch medewerkers dit altijd op een opbouwende manier proberen. De pedagogisch medewerkers zijn erop alert dat de boodschap helder is en de reden wordt aangegeven, zodat het kind weet waarom hij op zijn gedrag wordt aangesproken en wat er van hem wordt verwacht. Soms kan het nodig zijn een consequentie aan het gedrag te verbinden, bijvoorbeeld door het speelgoed af te nemen waarmee het kind een ander slaat of het kind uit de situatie te halen (even in een rustig hoekje apart zetten) en daar tot rust te laten komen. Er wordt altijd kort nabesproken wat er gebeurd is. Het gesprekje wordt positief afgerond met bijvoorbeeld een knuffel.

Wennen

Om de eerste periode zo goed mogelijk te laten verlopen, worden er vooraf via het intakegesprek duidelijke afspraken gemaakt met de ouders zodat het kind kan wennen en geleidelijk afstand kon nemen van zijn ouders. Het kan hier gaan over de opvoeding, de verzorging, het ritme en de gewoonten van het kind. Verder wordt er gevraagd naar de speciale wensen van de ouders en worden wederzijdse verwachtingen besproken. Voor elk kind verloopt de gewenning verschillend.

Het eerste bezoek

Het is de bedoeling dat de peuter het wennen alleen gaat proberen. Bij binnenkomst stappen de pedagogisch medewerkers op ouder en kind af. Ze verwelkomen de nieuwkomer in de groep. De pedagogisch medewerkers reageren sensitief en responsief op het kind door goed te letten op het (non-verbale) gedrag van het kind. Doordat de pedagogisch medewerkers laten blijken dat zij het kind begrijpen, voelt het kind zich veilig en geaccepteerd. De pedagogisch medewerkers laten het kind de ruimte verkennen. Ook zullen de pedagogisch medewerkers de peuter, passend bij het niveau van het kind vertellen wat van hem verwacht wordt door uitleggen van regels, grenzen en rituelen.

Het is fijn als de ouder de tijd neemt om met hem/haar een puzzel te maken of een boekje te lezen. Het is belangrijk van dit moment een ritueel te maken. Als dat ritueel bij ieder peuterspeelzaalbezoek gelijk is, wordt het voor de peuter al snel duidelijk wanneer de ouder afscheid neemt. Duidelijkheid biedt veiligheid! Een weifelende ouder brengt het kind in verwarring. Er wordt dus duidelijk gezegd dat de ouder even weggaat en later weer komt halen. Afhankelijk van het kindje gaat deze meteen zelfstandig spelen, of samen met de pedagogisch medewerkers een spelletje spelen of een boekje lezen.

Veel ouders vinden het moeilijk om hun kind 'uit handen' te geven. Onbewust kunnen zij dit gevoel overbrengen op hun kind, wat het afscheid nemen nog moeilijker maakt. We geven ouders de ruimte om hun gevoelens te uiten, hun zorgen en twijfels uit te spreken. Als het tijd is om afscheid te nemen, zullen de pedagogisch medewerkers samen met de peuter de ouder uitzwaaien, dit kan door het raam zodat de ouder vanaf het schoolplein kan zwaaien. Zij zijn vanaf dat moment beschikbaar om de peuter op te vangen. Er wordt dus duidelijk gezegd dat de ouder even weggaat en later weer komt halen. Ouders mogen altijd bellen naar peuterspeelzaal om te vragen hoe het met

hun kind gaat. Tijdens de wenperiode voelt niet alleen het kind zich verdrietig, maar ouders soms ook.

Ieder kind heeft zijn eigen temperament en ieder kind zal dan ook op eigen wijze reageren. Het tonen van respect voor de autonomie van het kind is in de beginfase extra belangrijk. Sommige kinderen willen graag bij de pedagogisch medewerkers op schoot zitten en/of dichtbij hen zijn en andere kinderen willen in het begin graag wat meer afstand en zoeken hun eigen plekje op. Er is ruimte voor boosheid en verdriet en er wordt rekening gehouden met de troostbehoefte van een kind. Het kan voor een peuter heel prettig zijn een knuffel bij zich te hebben op peuterspeelzaal. De knuffel kan worden bewaard in de tas van de peuter. Mocht de peuter behoefte hebben aan de knuffel, dan kunnen de pedagogisch medewerkers deze aan de peuter geven. Het is heel normaal dat het ene kind snel went en een ander kind er soms weken over doet om zich echt op het gemak te voelen. Mocht het afscheid nemen werkelijk problemen opleveren en blijft uw kind verdrietig dan nemen de pedagogisch werkers contact met u op om uw kind te komen halen en kan er in overleg met de pedagogisch medewerkers een opbouwperiode afgesproken worden. We kunnen zien dat een kind gewend is als we de volgende gedragingen bij het kind kunnen waarnemen: - Het kind voelt zich zichtbaar op zijn/haar gemak bij de pedagogisch medewerkers van zijn/haar groep: hij laat zich troosten, helpen, eet en drinkt tijdens de kring en er is communicatie tussen pedagogisch medewerkers en kind - Het kind speelt met of naast andere kinderen - Het kind beweegt zich vrij door de ruimte - Het kind heeft een zeker ritme in de groep gevonden

Afscheid nemen

Met name in de beginperiode vinden kinderen het vaak nog moeilijk om afscheid te nemen van hun ouders. De belofte dat het kind later op de dag opgehaald zal worden, stelt het kind niet altijd gerust. Kinderen reageren vaak door te huilen van verdriet of boosheid. Door steeds op dezelfde wijze afscheid te nemen, wordt het afscheid een soort ritueel. Dit maakt het voor het kind gemakkelijker en begrijpelijker. Het is belangrijk dat ouders (met name in de gewenningsperiode) tijd nemen om afscheid te nemen van hun kind en niet onopgemerkt vertrekt. Dit kan door bij het wegbrengen even met het kind te spelen, het afscheid aan te kondigen en vervolgens na het kind gedag gekust te hebben en verzekerd te hebben straks weer terug te komen, weg te gaan. Het is heel normaal dat kinderen het moeilijk vinden om afscheid te nemen en beginnen te huilen. De pedagogisch medewerkers nemen echter veel tijd om de kinderen te troosten en gerust te stellen. Vaak is het verdriet al gauw weer over. Wanneer ouders daar behoefte aan hebben is er altijd een mogelijkheid tot telefonisch contact met de pedagogisch medewerkers.

Verzorgmomenten

Tijdens het verzorgen van kinderen vindt er lijfelijk contact plaats. Het zijn belangrijke momenten, omdat ze de emotionele veiligheid en de geborgenheid bevorderen. Herhalingen, rituelen en voorspelbaarheid zijn tijdens deze verzorgingsmomenten steeds van belang.

Zindelijkheidsstraining

Wanneer ouders of de kinderen dit zelf aangeven, wordt er gewerkt aan de zindelijkheidsstraining. Op vaste momenten zal het kind naar de wc gaan. De meeste kinderen doen dan nog niets op de wc, maar door ze zoveel mogelijk te stimuleren en te belonen zullen ze langzaam wennen. Het plasje komt dan vaak vanzelf. Wanneer kinderen niet op de wc willen zullen ze niet gedwongen worden. Sommige kinderen worden pas zindelijk na een lange periode van oefenen en ongelukjes, andere kinderen worden het van het ene moment op het andere.

Vieringen

Er zijn een aantal gebeurtenissen die worden gevierd door een vast ritueel. Hierbij kan gedacht worden aan verjaardagen, Sinterklaas of Kerst. De kinderen leren hierdoor gevoelens te delen, het met-elkaar-zijn te vieren en maken zo kennis met vieringen in onze maatschappij. Als een kind jarig is krijgt het een feestelijke muts. Tijdens het feest wordt er gezamenlijk gezongen. Daarna mag het kind eventueel zijn traktatie uitdelen. Bij voorkeur bestaat deze traktatie niet uit (te veel) zoetigheid. De pedagogisch medewerksters kunnen ouders helpen bij het bedenken van een gezonde traktatie. Wanneer een kind afscheid neemt op de peuterspeelzaal wordt hier ook bij stil gestaan. Op deze feestelijke laatste dag kan het kind afscheid nemen van zijn vriendjes en de pedagogisch medewerksters. Ook is het voor de andere kinderen duidelijk dat het kind vertrekt.

Omgaan met rouwverwerking

Het verlies van een persoon in directe omgeving kan ingrijpend zijn. Het is belangrijk dat pedagogisch medewerksters hiervan op de hoogte zijn, zodat zij hierop kunnen reageren. Kinderen zitten vaak vol met vragen. De pedagogisch medewerksters staan open voor vragen en ze zullen een steun zijn in het verwerken van het verdriet door te troosten en warmte en veiligheid te bieden.

7. Medewerkers

Pedagogisch medewerker

Onze pedagogisch medewerksters zijn in staat in te spelen op de behoeften van een kind. Dat vraagt om kennis en inzicht en een voortdurend samenspel met ouders. De pedagogisch medewerksters zijn gediplomeerd en hebben een bewijs van goed gedrag. De peuterspeelzaal werkt uitsluitend met gediplomeerde pedagogisch medewerkers die een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) hebben afgegeven. Omdat een VOG slechts een momentopname is van of iemand strafbare feiten heeft gepleegd, heeft de overheid besloten medewerkers continue te screenen. Blijkt er toch een strafbaar feit te zijn/worden gepleegd, gaat er via de gemeente en de GGD een signaal uit naar het bestuur van de kinderopvangorganisatie.

Alle pedagogisch medewerksters zijn in het bezit van een diploma kinder-EHBO. Bij ziekte wordt gestreefd naar het bieden van professionele vervanging.

De pedagogisch medewerksters dienen het vermogen te hebben om een sfeer te creëren van veiligheid, vertrouwen en warmte waarbinnen kinderen en ouders zich thuis voelen. Belangrijk hierbij is dat er begrip voor elkaar is om van daaruit het onderlinge contact te stimuleren. De pedagogisch medewerksters hebben daarnaast een voorbeeldfunctie naar de kinderen; ze geven in hun spreken en handelen het goede voorbeeld.

Onze pedagogisch medewerksters zijn aanspreekpunt voor de ouders en kunnen vragen over de ontwikkeling van de kinderen beantwoorden. Ze kunnen de ontwikkeling van het kind begeleiden, ondersteunen en stimuleren. Kinderen hebben structuur en regelmaat nodig. De peuterspeelzaal handelt consequent.

Pedagogisch coach/ Beleidsmedewerker

Per januari 2019 is het volgens de wet IKK verplicht om een pedagogisch coach/beleidsmedewerker in dienst te hebben. Dit zal als volgt ingezet moeten worden: 50 uur per locatie voor de beleidsmedewerker en 10 uur per fte aan coaching die verplicht is. De coach zal de pedagogisch medewerker(s) coachen in de uitvoering van hun werkzaamheden. Het gaat dat om een specifieke hulpvraag van de pedagogisch medewerker. BSO De Bijenkorf heeft 1 opgeleid pedagogisch coach in dienst.

8. Verzorging

Voeding

De voeding is een belangrijk onderdeel van de dag. De kinderen krijgen na het fruit water. Bij warm weer zijn er extra drinkmomenten. Er wordt rekening gehouden met geloofsovertuiging en eventuele diëten van de kinderen.

Hygiëne

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de groep goed wordt schoongehouden. Hiervoor worden de schoonmaakprotocollen van de peuterspeelzaal aangehouden.

- Na iedere verschoning wordt de commode gereinigd.
- De groep wordt dagelijks geventileerd.
- Iedere dag wordt er gestofzuigd en gedweild.
- Iedere dag worden de toiletjes gepoetst.

Ook bij de verzorging van de kinderen wordt er op de hygiëne gelet.

Het verschonen en naar toilet gaan gebeurt op vaste momenten op de dag, maar indien nodig vindt dit ook tussendoor plaats. De kinderen worden geleerd om na het plassen altijd hun handjes te wassen.

Gezondheid en veiligheid

De peuterspeelzaal heeft een gezondheid & veiligheid beleid waarin een risico-inventarisatie gemaakt door de pedagogisch medewerkers en het bestuur met een bijbehorend actieplan met betrekking tot de veiligheidsrisico's. De actieplannen worden door de pedagogisch medewerkers ingevuld. De peuterspeelzaal hecht veel belang aan de veiligheid van de kinderen. Het speelgoed, de materialen, het meubilair en de groepsruimten voldoen daarom aan de veiligheidsnormen.

Er zijn altijd pedagogisch medewerkers. In het geval van een calamiteit kan contact opgenomen worden met de basisschool de zonnwijzer die in hetzelfde gebouw gehuisvest zijn. Binnen enkele minuten kan er iemand aanwezig zijn bij de peutergroep.

Om de veiligheid van de kinderen te waarborgen zijn de volgende maatregelen getroffen:

- Al het materiaal voldoet aan de veiligheidsnormen.
- Er geldt een rookverbod voor de medewerkers en bezoekers van de peuterspeelzaal.
- Geen scherpe hoeken of kanten waar kinderen zich aan kunnen bezeeren.
- Geen verbranding aan verwarmingselementen mogelijk.
- Kind veilige stopcontacten.
- De groep heeft een eigen telefoon.
- Veilig speelgoed. Kapot materiaal wordt tijdig gerepareerd of weggegooid.
- Veilig meubilair.
- De buitenspeelplaats is afgeschermd door een omheining, zodat kinderen niet zelfstandig het terrein af kunnen.
- Veilige buitenspeeltoestellen die voldoen aan de wettelijke normen.
- Schoonmaakmiddelen worden buiten het bereik van de kinderen opgeborgen.

- De kinderen zijn nooit alleen; er is altijd ten minste één pedagogisch medewerkster aanwezig bij de kinderen.
- De pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een kinder-EHBOdiploma.

Er wordt veel aandacht besteed aan de brandveiligheid. Er is voldoende brandblusapparatuur aanwezig, er is een vluchtplan opgesteld en de brandweer controleert het gebouw regelmatig op brandveiligheid.

Vier-ogenprincipe

Op de peuterspeelzaal wordt er gewerkt conform 'het vier-ogenprincipe'.

Naar aanleiding van een zedenzaak in Amsterdam is de term vier-ogenprincipe geïntroduceerd. Het vier-ogenprincipe betekent dat altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren, uitgaande van onderstaande vertrekpunten. Het vier-ogenprincipe is voor convenantpartijen de basis voor veiligheid in de kinderopvang. Wij, dienen bij de invulling van het vier-ogenprincipe rekening te houden met de voorspelbaarheid, mogelijkheid en frequentie waarin onze pedagogisch medewerkers alleen op de groep zijn. Vertrekpunten van partijen zijn hiernaast: Een open aanspreekcultuur is één van de onderdelen van ons pedagogisch beleid. Hierin staat beschreven hoe we omgaan met de kinderen. Mocht een collega zich daar niet aan houden, dan spreken we elkaar daar op aan. Pedagogisch medewerkers geven elkaar feedback over de dingen die goed gaan, maar ook over dingen die minder goed gaan. Dit maakt dat we kritisch naar elkaar blijven kijken.

Wanneer een leidster met de peuters naar het toilet gaat op de gang, is de regel dat de deuren van de toiletten open blijven. Bij het verschonen van een peuter blijft ook de deur van de verschoonruimte open. De achtergebleven collega in de peuterspeelzaal heeft ook zicht op de verschoonruimte .

Ons pedagogisch handelen staat op de agenda van ons werkoverleg. Zo blijft de manier waarop we willen werken met kinderen steeds weer onder de aandacht.

Ouders en oudercommissie worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vier-ogenprincipe via dit pedagogisch plan.

Gedurende de dag is de sociale controle op de medewerkers en peuters groot. Er zijn bijna altijd meerdere volwassenen in het gebouw aanwezig (ouders, pedagogisch medewerkers of leidinggevende) Aan het begin en einde van de dag, tijdens de breng- en haal momenten zijn er naast de leidsters (ook veel) ouders aanwezig. Ook de indeling of inrichting van de locatie speelt een belangrijke rol als het gaat om openheid en transparantie. Er zijn veel ramen. Men kijkt makkelijk naar binnen. Daarnaast zijn de omgangsnormen voor al onze medewerkers vastgelegd in de gedragscode. We blijven werken aan een open aanspreekcultuur: als je gevoel zegt dat iets niet klopt, zeg je er wat van. Dat geldt niet alleen voor medewerkers onderling, maar we hopen dat ook ouders bij ons aan kloppen als het onderbuikgevoel niet goed voelt!

Ziekte

De peuterspeelzaal is niet berekend op de opvang van zieke kinderen. Ouders worden dringend verzocht om besmettelijke ziekten van hun kind te melden bij de pedagogisch medewerkers. Zij overlegt zo nodig met de GGD die afhankelijk van het ziektebeeld maatregelen adviseert. Wanneer het kind in de loop van de dag ziek wordt, zal de beslissing of het kind blijft of niet genomen worden door de pedagogisch medewerkers. Ouders worden gevraagd hun kind op te halen als het kind te ziek is om aan het dagprogramma deel te nemen, als de verzorging te intensief is voor de pedagogisch medewerkers of als de gezondheid van anderen in gevaar wordt gebracht. Ook wanneer een kind zich echt niet lekker voelt en de pedagogisch medewerkers twijfelen of het wel op de groep kan blijven, zal er contact worden opgenomen met de ouders om het te bespreken.

Wanneer er acuut gevaar dreigt, dan zal de peuterspeelzaal direct contact opnemen met een arts. De pedagogisch medewerkers dienen ouders te allen tijde te kunnen bereiken.

Hygiëne en veiligheid

Om zich optimaal te kunnen ontwikkelen, is een veilige en schone ruimte voor elk kind van groot belang. We onderscheiden veiligheid en hygiëne ten opzichte van de kinderen, de pedagogisch medewerkers, het gebouw en de inventaris. Naar aanleiding van de invoering van de wet IKK is er een nieuw beleid "Veiligheid & Gezondheid" geschreven. In dit beleid staat onder meer beschreven hoe wij omgaan met:

- grote risico's en eventuele getroffen maatregelen
- het leren omgaan met kleine risico's
- de achterwachtregeling
- het vier-ogenprincipe
- Kinder EHBO en BHV

Contacten met ouders

Wij zijn van mening dat de betrokkenheid van ouders een belangrijke bijdrage kan leveren aan de kwaliteit van onze opvang. We hechten daarom belang aan een goede samenwerking met ouders. In het kader hiervan zijn dit onze werkwijzen:

Ouderparticipatie

We hechten veel waarde aan wederzijdse betrokkenheid met ouders. Dit vinden we belangrijk omdat dit altijd ten goede komt van uw kind. De betrokkenheid kan op allerlei manieren vorm krijgen, van het helpen bij activiteiten tot het deelnemen aan de oudercommissie. We willen hiermee bereiken dat de kinderen samen met hun ouders een warm en welkom gevoel hebben en een doorgaande lijn vanuit de thuissituatie ervaren. Voor uw kind ontstaat er een omgeving waarin zijn belevingen gekoppeld zijn vanuit de thuissituatie richting de opvang en andersom.

Dagelijkse rapportage/overdracht

Tijdens het halen en brengen van de kinderen staan de pedagogisch medewerkers open voor (korte) vragen of mededelingen. Zij zullen dan in het kort aan de ouders vertellen hoe het gegaan is die dag. We werken met het digitale programma Bitcare, hierin wordt precies beschreven wat een kind die dag gedaan heeft op de peuterspeelzaal.

Evaluatiegesprek/verslag

Het is mogelijk om vrijblijvend een evaluatiegesprek over uw kind met de pedagogisch medewerkers te voeren. Tevens wordt er elk jaar een uitnodiging gegeven voor een jaarlijks evaluatiegesprek.

Privacy

Ouders en kinderen hebben recht op privacybescherming door zorgvuldige behandeling van alle (in vertrouwen) gegeven informatie. De pedagogisch medewerkers mogen geen vertrouwelijke informatie doorgeven aan andere kinderen of ouders. Gemaakte foto's van de kinderen worden

alleen gepubliceerd op onze internetsite of in andere publicaties, indien de ouders daarvoor toestemming hebben gegeven.

Signaleren en doorverwijzen

Pedagogisch medewerkers van de peuterspeelzaal nemen naast ouders, verzorgers en hun familie een gedeelte van de opvoeding van de kinderen over. De peuterspeelzaal is vaak de eerste plaats waar kinderen regelmatig buiten de eigen gezinssituatie een aantal uren per week tussen leeftijdsgenootjes zijn. Onze pedagogisch medewerkers maken een aantal ontwikkelingsmomenten van dichtbij mee en zullen daardoor ook signaleren welke kinderen zich langzamer of anders ontwikkelen dan de andere kinderen. Om voor deze kinderen de voorwaarden te scheppen waardoor ze beter kunnen functioneren zijn richtlijnen vastgelegd. De pedagogisch medewerkers kunnen aan de hand van deze richtlijnen de stappen nemen die nodig zijn om kinderen met opvallend gedrag beter te begeleiden

Wat is opvallend gedrag?

Gedragsproblemen

Bepaalde gedragsuitingen zoals agressie, angst en drift zijn bij sommige kinderen vaker dan normaal aanwezig. Soms gaat dit gepaard met problemen in het leggen van contacten met andere kinderen en volwassenen. Dergelijk gedrag leidt meestal tot problemen bij het kind zelf en in de relatie die het kind met de omgeving heeft. Ook is het mogelijk dat een kind heel teruggetrokken is, nauwelijks opvalt in de groep en moeilijk contact maakt met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers.

Ontwikkelingsproblemen

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Het ene kind ontwikkelt zich in een bepaalde periode op een specifiek ontwikkelingsgebied meer dan de ander. De een kan sneller lopen, de ander sneller praten. Op een bepaalde leeftijd hebben de meeste kinderen een aantal vaardigheden ontwikkeld. Aan de hand daarvan is een gemiddelde vastgesteld. Er zijn kinderen die boven het gemiddelde zitten, anderen zitten er net onder. Wanneer een kind zich merkbaar langzamer ontwikkelt dan voor zijn leeftijd gebruikelijk is, kan het zijn dat er een probleem is met zijn ontwikkeling.

Aangeboren beperking

Er kan ook sprake zijn van een aangeboren beperking. Denk b.v. aan: contactstoornissen, een lichamelijke beperking of een afwijking aan het gehoor of gezichtsvermogen. Een kind kan opvallend gedrag vertonen zoals aangegeven bij: ontwikkelings- en gedragsproblemen. Voor pedagogisch medewerkers is het belangrijk om ook met de mogelijkheid rekening te houden dat het opvallend gedrag wordt veroorzaakt door een aangeboren beperking.

Signaleren

Signaleren betekent dat je opmerkzaam bent op iets dat opvalt bij kinderen. Je vraagt je af of het iets is om je zorgen over te maken. Het is belangrijk dat pedagogisch medewerkers niet te lang blijven rondlopen met vragen en twijfels, maar er werk van maken. Als problemen tijdig herkend worden, dan kan het vaak voorkomen worden voordat ze verergeren. Door in een vroeg stadium signalen te herkennen als een stoornis of risico voor de ontwikkeling, kunnen pedagogisch medewerkers een bijdrage leveren aan vroegtijdige onderkenning. Als er gegronde redenen zijn om te vermoeden dat er sprake is van kindermishandeling en/of verwaarlozing treedt onmiddellijk het protocol: "Vermoeden kindermishandeling" van de peuterspeelzaal in werking. Pedagogisch medewerkers dienen hun zorgen en twijfels zo snel mogelijk te delen met de leidinggevende.

Verhelderen

Om te besluiten of er iets gedaan moet worden, is het belangrijk om eerst meer duidelijkheid te krijgen over het signaal. Daartoe dient het zorgformulier door de contactpersoon van het kind ingevuld te worden. Ook is het noodzakelijk te overleggen met de leidinggevende. Na beantwoording van de vragen in het zorgformulier moet er een afweging gemaakt worden of het probleem werkelijk zorgwekkend is en welke stappen er te nemen zijn. Er is vanaf dan sprake van dossiervorming. Dit dossier wordt opgeborgen in een afgesloten kast op de locatie.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Als peuterspeelzaal komen wij veel in contact met kinderen en ouders. Het is hierdoor mogelijk dat wij in aanraking komen met (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. De peuterspeelzaal werkt volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor de branche kinderopvang, waarin beschreven staat hoe onze medewerkers om dienen te gaan met (lichamelijke) signalen en gedrag van kinderen. Deze meldcode ligt ter inzage op de peuterspeelzaal. De stappen in deze meldcode helpen om meer helderheid te krijgen, zorgvuldig te handelen en indien nodig, tijdig hulp op gang te brengen. De genoemde instanties in de meldcode zijn ten allen tijden telefonisch bereikbaar om bij signalen te adviseren. Alle medewerkers van de peuterspeelzaal, kennen de inhoud van de meldcode, en handelen hier naar. In de meldcode is helder omschreven dat de pedagogisch medewerkers contact met leidinggevende onderhouden over de te nemen stappen, met de bijbehorende instanties als vraagbaak.

Klachtenregeling en geschillen

Peuterspeelzaal heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Afhankelijk van de klacht kan deze worden ingediend bij de leidinggevende.

Zij is te bereiken per email: info@kdvbezigebijtjes.nl.

Een formele klacht wordt schriftelijk ingediend. Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie of advies bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag; www.klachtenloketkinderopvang.nl, of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie Kinderopvang www.degeschillencommissie.nl.

De peuterspeelzaal is aangesloten bij de geschillencommissie Kinderopvang. De taak van de geschillencommissie is om geschillen tussen ouders en De peuterspeelzaal op een snelle en eenvoudige manier uit de wereld te helpen. Deze commissie doet dat door een bindend advies uit te brengen of door een schikking tussen partijen te bevorderen.

De Geschillencommissie Kinderopvang

www.degeschillencommissie.nl

Als een ouder een klacht heeft gaat de organisatie er van uit dat deze zo spoedig mogelijk met de betrokkene besproken wordt. Het aanspreekpunt is daarmee in beginsel de medewerker op de groep. Mocht dit niet leiden tot een oplossing, dan kan de klacht worden besproken met de leidinggevende. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een klacht ingediend worden. Een klacht dient schriftelijk te worden ingediend. De klacht dient binnen een redelijke termijn na ontstaan van de klacht ingediend te zijn, waarbij 2 maanden als redelijk wordt gezien. De klacht wordt voorzien van dagtekening, naam en adres van de ouder, eventueel de naam van de medewerker op wie de klacht betrekking heeft plus een omschrijving van de klacht.

Mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen, dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking.

Oudercommissie

De oudercommissie is een medezeggenschapsorgaan waarin de ouders zitting hebben om de belangen van de kinderen en hun ouders zo goed mogelijk te behartigen en te vertegenwoordigen. De oudercommissie stelt zich tevens tot doel de communicatie te bevorderen tussen de leidinggevende, oudercommissie en de ouders.

Om de belangen goed te kunnen behartigen wordt de oudercommissie betrokken bij de actualisering en verfijning van het pedagogisch beleidsplan. Tijdens de vergadering is de inhoud van dit plan een terugkerend agendapunt waarbij aanpassingen besproken worden en de oudercommissie opmerkingen kan plaatsen. Na beoordeling door het bestuur kan dit leiden tot een aanpassing in het pedagogisch beleid.

De oudercommissie wordt gekozen door alle ouders. Alle ouders van De peuterspeelzaal kunnen zich verkiesbaar stellen. De personen die zich kandidaat willen stellen, kunnen dit laten weten aan de pedagogisch medewerkers. Uit de oudercommissie wordt een voorzitter en een secretaris gekozen. Er wordt gestreefd naar een bezetting van twee leden.

De oudercommissie vergadert momenteel eenmaal per kwartaal.

De oudercommissie stelt zich ten doel namens de ouders te participeren in het beleid van De peuterspeelzaal door een goede invulling te geven aan de adviesrechten om op deze wijze de kwaliteit van de opvang te waarborgen of te verbeteren.